

ІНСТИТУТ
УКРАЇНОЗНАВСТВА
ім. ІВАНА КРИП'ЯКЕВИЧА
НАН УКРАЇНИ

КИЯН

VI

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ УКРАЇНОЗНАВСТВА ім. ІВАНА КРИП'ЯКЕВИЧА

ДОБА

ІСТОРІЯ І КУЛЬТУРА

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Володимир АЛЕКСАНДРОВИЧ

Леонтій ВОЙТОВИЧ

Микола ЛІТВИН

Іван ПАТЕР

Олександр СИТНИК

Даріуш ДОМБРОВСЬКИЙ

Олександр МАЙОРОВ

Марта ФОНТ

ЛЬВІВ 2012

ББК 63ЮЗ (4 Укр)

Княжа доба: історія і культура / [відп. ред. Володимир Александрович]; Національна академія наук України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів, 2012. – Вип. 6. – 354 с.

Збірник присвячено маловідомим й недостатньо вивченим аспектам княжої доби української історії на різних її етапах – від початків державності до періоду відживання традиції епохи уже після її завершення – за умов другої половини XIV – першої половини XV ст. Значна частина матеріалів стосується різних сторін історичного й культурного життя Галицько-Волинського князівства та поодиноких його регіонів у їх внутрішніх взаємозв'язках та зовнішніх контактах.

This edited collection is dedicated to the lesser known and understudied issues of the different stages of the Principality epoch of the Ukrainian history, starting with beginnings of the statehood and ending with the tracing its historical tradition after its end in the late 14th – early 15th centuries. A significant part of the articles deals with the various aspects of historical and cultural life in Galicia-Volhynian Principality and its parts, their internal relations and external contacts.

Редакційна колегія:

Александрович В., доктор історичних наук
(відповідальний редактор)

Войтович Л., професор, доктор історичних наук
(заст. відповідального редактора)

Литвин М., професор, доктор історичних наук

Патер І., професор, доктор історичних наук

Ситник О., доктор історичних наук

Домбровський Д., доктор габілітований

Майоров О., професор, доктор історичних наук

Фонт М., професор, доктор габілітований

На 5 сторінці: "Святи Єфрем Сирин і Василій Великий", між 1269–1288.

Мініатюра "Паренесису" святого Єфрема Сиріна
(до статті В. Любащенко)

Опубліковано за сприяння Фонду Катедр Українознавства,
освітньої неприбуткової доброчинної інституції (США)

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу
масової інформації КВ № 16443-4915 Р від 19.02.2010

ISSN 2221-6294

© Інститут українознавства
ім. І. Крип'якевича НАН України, 2012

КНЯЖОБА

Павло ПЕНЯК

ЧИ БУЛО ЗАКАРПАТТЯ СКЛАДОВОЮ ЧАСТИНОЮ РУСІ-УКРАЇНИ НА ПОЧАТКАХ КНЯЖОЇ ДОБИ?

9

Андрей ЧЕРНОВ

ПРОБЛЕМА 6360. РУДИМЕНТЫ СТАРОВИЗАНТИЙСКОЙ ХРОНОЛОГИИ В РУССКОМ ЛЕТОПИСАНИИ

19

Юрій ДИБА

ІСТОРИЧНО-ГЕОГРАФІЧНИЙ КОНТЕКСТ ЛІТОПИСНОГО ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО НАРОДЖЕННЯ КНЯЗЯ ВОЛОДИМИРА СВЯТОСЛАВОВИЧА: ЛОКАЛІЗАЦІЯ БУДЯТИНОГО СЕЛА

37

Леонтій ВОЙТОВИЧ

ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКІ ЗВ'ЯЗКИ З НІМЕЦЬКИМИ ЗЕМЛЯМИ: ПОПЕРЕДНІ ЗАУВАЖЕННЯ

71

Тетяна ВІЛКУЛ

ДАВНЬОСЛОВ'ЯНСЬКА КНИГА ВИХІД: ЧЕТІЙ ТЕКСТ ТА ГРЕЦЬКИЙ ОРИГІНАЛ

89

Адольф СЕЛИЦКИЙ

ФРЕСКИ ЧАСОВНИ СПАСО-ПРЕОБРАЖЕНСКОЇ ЦЕРКВІ В ПОЛОЦЬКЕ СЕРЕДИНИ XII ВЕКА

99

Dariusz DĄBROWSKI

PRZYSTĄPIENIE MŚCISŁAWA MŚCISŁAWOWICZA DO WALK O HALICZ

119

Oleksandr BARAN

MIESZKAŃCY OŚRODKÓW GRODOWO-MIEJSKICH KSIĘSTWA HALICKO-WŁODZIMIERSKIEGO: SKŁAD SPOŁECZNY I STATUS PRAWNY

141

Іван ПАСЛАВСЬКИЙ

ХТО БУВ ІНІЦІАТОРОМ РУСЬКО-РІМСЬКОГО ЗБЛИЖЕННЯ У 40-Х РОКАХ XIII СТОЛІТТЯ: ДАНИЛО РОМАНОВИЧ ЧИ ИНОКЕНТИЙ IV?

153

Олександр МАЙОРОВ

ЛІСТ РІМСЬКОГО ПАПИ ИНОКЕНТИЯ IV ЗОЛОТОРДИНСЬКОМУ ХАНОВІ САРТАКУ

173

З М И С Т

Ілля ПАРШИН

УЧАСТЬ ЛЕВА ДАНИЛОВИЧА У БИТВІ ПРИ ДЮРН-КРУТІ 1278 РОКУ

187

Вікторія ЛЮБАЩЕНКО

"ПАРЕНЕСИС" СВЯТОГО ЄФРЕМА СИРИНА СЕРЕД ЦЕРКОВНО-РУКОПИСНИХ ПАМ'ЯТОК КНЯЖОЇ ВОЛИНИ

193

Володимир АЛЕКСАНДРОВИЧ

НОВИЙ ПРИКЛАД МАЛЯРСТВА МОНУМЕНТАЛЬНОГО РАННЬОПАЛЕОЛОГІВСЬКОГО ЗРАЗКА В ІКОНІ БОГОРОДИЦІ З ЦЕРКВИ АРХАНГЕЛА МИХАїЛА В ІСАЯХ

219

Ярослав КНИШ

НЕВІДОМИЙ КИЇВСЬКИЙ КНЯЗЬ ПЕРШОЇ ЧВЕРТІ XIV СТОЛІТтя

261

Мирослав ВОЛОЩУК

ПРОБЛЕМА ВАСАЛЬНОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ ДМИТРА ДЕТЬКА ВІД УГОРСЬКОГО КОРОЛЯ ЛЮДОВИКА I

269

Віра ГУПАЛО

ОДИН РІЗНОВИД ЗАСТІБОК ДО ШКІРЯНОЇ СУМКИ З ЛІТОПISНОГО ЗВЕНИГОРОДА

280

Іванна ПАПА

"ЖИДАЧІВСЬКІ ГРАМОТИ" КНЯЗЯ ФЕДОРА ЛЮБАРТОВИЧА: ПРОБЛЕМА АВТЕНТИЧНОСТІ

291

РЕЦЕНЗІЇ ТА ОГЛЯДИ

Володимир АЛЕКСАНДРОВИЧ

"PRZEMYŚL Wczesnośredniowieczny": "ТРУДНОЩІ" ПОЛЬСЬКОЇ ІСТОРІЇ ТА АРХЕОЛОГІЇ НА ТЛІ "УСПІХІВ" У "ZACIERANIU UKRAIŃSKICH ŚLADÓW"

315

Святослав ТЕРСЬКИЙ, Богдан ГРИНЧИШИН

НОВЕ ЗВЕДЕННЯ ГРУПИ СЕРЕДньовічних АРХЕОЛОГІЧНИХ ДЖЕРЕЛ

341

АНОТАЦІЇ

345

SUMMARY

345

